

Lejre
Kommune

FRIRUM TIL BEVÆGELSE

IDRÆTS- OG BEVÆGELSESPOLITIK
LEJRE KOMMUNE 2022

Indhold

Frirum til bevægelse	3
Der findes et sted, hvor alle borgere bevæger sig i hverdagen	5
Idræts- og bevægelsespolitikens indhold	6
Uddybning af indsatsområder	8
Uddybning af tværgående spor	15

Frirum til bevægelse

Med denne idræts- og bevægelsespolitik sætter vi skub på realiseringen af et aktivt liv i Lejre Kommune.

Fritidslivet er noget af det mest værdifulde, vi har, og muligheden for at være aktiv i sunde, kreative fællesskaber eller på egen hånd skal være til stede for alle borgere i vores kommune.

I Lejre Kommune er vi stolte af vores smukke natur, vores mange landsbyer og de lokale fællesskaber, som giver mulighed for indflydelse på udviklingen i lokalsamfundet. Vi skal værne om friheden til initiativ og sikre gode vilkår for det liv, der vokser ud af de lokale miljøer.

Vi har i forvejen et rigt idrætsliv med mange aktive borgere og mange foreninger. Vi vil i

fremtiden fortsat være hjemsted for stærke lokale fællesskaber og sikre, at der er plads til udfoldelse, at kommunens faciliteter er åbne og imødekommende, og at de lokale kræfter har frirum til at udvikle sig, skabe aktivitet og mødes på tværs af målgrupper og generationer.

Med 'frirum' mener vi plads og frihed til at lege og bevæge sig i skovene, til at færdes på stier og i fjorde. Med 'frirum' mener vi også at skabe mest mulig adgang til vores indendørs og udendørs rum for idræt og bevægelse, og mulighed for at fordybe sig i det, man brænder for. Endelig er 'frirum' også opbakning til at satse på nye initiativer og lokale samarbejder på tværs af formelle og uformelle aktører. Vi vil ganske enkelt sikre højt til loftet og plads til at skabe og dyrke idræt og bevægelse.

I Lejre Kommune har vi en overordnet vision om det aktive liv omgivet af natur og masser af frirum. Her er det ikke kun førstepladser, der tæller, men vi hylder legen og kreativiteten, sammenholdet i landsbyerne, evnen til fordybelse og det individuelle initiativ. Vi går gerne imod strømmen og dyrker meningsfuldheden i den moderne landkommune tæt på storbyen. Vi vil derfor leve op til fortællingen: "Der findes et sted, hvor alle borgere bevæger sig i hverdagen..."

Kommunalbestyrelsen

Der findes et sted, hvor alle borgere bevæger sig i hverdagen...

I Lejre Kommune er skabt en fortælling om Vores Sted. Vores Sted er det værdimæssige afsæt, som giver retning for politiske beslutninger i kommunen, og som også idræts- og bevægelsespolitikken taler ind i.

Samtidig fortsætter vi den rejse, vi har igangsat som visionskommune og bygger videre på et solidt afsæt af indsatser i regi af Bevæg dig for livet-samarbejdet.

Ligeledes taler idræts- og bevægelsespolitikken ind i Lejre Kommunes skolevision med fokus på stærke individer, stærke fællesskaber og et mangfoldigt fundament.

Endelig vil vi have blik for oplagte samarbejdspartnere uden for kommunen og i oplagte tilfælde lade os inspirere af gode ideer og cases. På skuldrene af dette bygger vi drømmen om det aktive liv, omgivet af natur og masser af frirum.

Lejre er én af landets mest foreningstætte kommuner. Her skinner landkommunekaraktoren tydeligt igennem med mange lokale forenings-fællesskaber, og de fleste borgere bor inden for max. tre kilometers afstand til en stor idrætshal eller et idrætsanlæg. De mange lokale foreningsfællesskaber er en kvalitet ved at bo i Lejre Kommune, som vi har en vision om gennem udvikling og kompetenceløft også skal stå stærkt i fremtiden.

Aktuelt er opbakningen til foreningslivet stor, og også uden for foreningerne dyrker Lejre-borgerne det aktive liv på egen hånd, når mange løber, cykler, vandrer eller dyrker anden motion i naturen eller ved kysten. Af den grund har vi sat barren højt med

ambitioner om at få endnu mere bevægelse ind i alle facetter af hverdagen og også gennem tæt samspil på tværs af lokale aktører at skabe muligheder for nogle af de mest sårbare målgrupper.

Derfor har vi udarbejdet idræts- og bevægelsespolitikken 'Frirum til Bevægelse', som sætter en overordnet retning med afsæt i fem indsatsområder og tre spor, der går på tværs.

Frirum til Bevægelse er en overordnet idræts- og bevægelsespolitik, som skal tilkøbes konkrete handleplaner med tilhørende mål for hver af de fem temaer i politikken.

Oktober, 2021
Kommunalbestyrelsen, Lejre Kommune

Idræts- og bevægelsespolitikens indhold

Idræts- og bevægelsespolitikken bygger på fem indsatsområder og tre spor, der går på tværs, og som er aktuelle for hvert indsatsområde.

Sporene på tværs afspejler en særlig tilgang og tænkning, som sætter retning for, hvordan Lejre Kommune vil arbejde med de fem indsatsområder i de kommende år.

Flere aktive borgere	Foreningsliv i udvikling	Lokale mødesteder	Aktiv i naturen	Samspil om idræt og bevægelse
		Leg og kreativitet		
		Træning og tænding		
		Rum for bevægelse		

De fem indsatsområder er:

1. Flere aktive borgere

Flertallet af Lejre-borgerne er fysisk aktive og dyrker idræt i dagligdagen. Kommunen har derfor ambitioner om også at få de sårbare målgrupper med i de aktive fællesskaber.

2. Foreningsliv i udvikling

Lejre Kommune skal også i fremtiden bygge på et rigt og blomstrende foreningsliv baseret på fællesskab og en mangfoldighed i tilbud, der appellerer bredt til alle målgrupper.

3. Lokale mødesteder

De fysiske rammer for idræt og bevægelse skal udvikles til at være Lejre Kommunes naturlige og attraktive samlingspunkter, hvor lokalbefolkningen mødes på tværs.

4. Aktiv i naturen

Lejre Kommune vil sætte fokus på den helt

unikke infrastruktur af natur både på land og til vands, som giver enestående muligheder for aktiv udfoldelse.

5. Samspil om idræt og bevægelse

Idræt og bevægelse skal være en fælles dagsorden, der griber ind i alle velfærdsområder, og som landkommune vil Lejre vise vejen for kreative og meningsfulde samarbejder, der vokser ud af nærmiljøet.

De tre spor, som går på tværs af indsatsområderne er:

1. Leg og kreativitet

I Lejre Kommune vil vi lægge op til en kreativ tilgang i udformningen og i udbuddet af aktiviteter samt i udviklingen af faciliteter og med afsæt i generelle udviklingstendenser sikre, at idræt og bevægelse springer ud af en legende og kreativ tilgang for alle aldersgrupper, hvor det at bevæge sig handler om at have det sjovt.

2. Træning og tænding

Vi ønsker at fremhæve både træning og indre tænding som en helt særlig kulturel tilgang i arbejdet med idræt og bevægelse i Lejre Kommune. I træning og tænding ligger der også et drive for at tage ansvar for sig selv og for andre.

3. Rum for bevægelse

I Lejre Kommune skal der være inspirerende rammer, der tillader rum for bevægelse. Vi ønsker at udnytte faciliteternes lokale muligheder, så de både ses som rum for bevægelse, rekreativ udfoldelse og som sociale mødesteder.

SPALDING

TF-1000
LEGACY

DEEP CHANNEL DESIGN

Uddybning af indsatsområder

1. Flere aktive borgere

Idræt og bevægelse er vitalt for det fysiske og mentale helbred. I Lejre Kommune finder mange borgere allerede vej til idræt og bevægelse i hverdagen, og andelen af idrætsaktive ligger over landsgennemsnittet med stærke foreningsfællesskaber og selvorganiseret idræt og bevægelse.

Men ikke alle finder vej til de aktive fællesskaber af sig selv, og især unge, sårbare, borgere med handicaps, travle børnefamilieforældre og seniorer halter efter i den kommunale statistik. Med et stærkt udgangspunkt og en generel ressourcestærk befolkning tør Lejre Kommune godt lægge barren højt med en intention om, at alle borgere har mulighed for- og interesse i idræt og bevægelse i større eller mindre grad. Vi har derfor en ambition om, at ingen borgere i Lejre Kommune står uden for idrætsfællesskaberne på grund af økonomiske barrierer eller fysiske eller psykiske handicaps.

Vi vil arbejde med bevægelse ud fra en legende og kreativ tilgang for at appellere til de inaktive borgere, som ikke mærker en naturlig tænding for idræt og bevægelse. Vi vil identificere anderledes kanaler og samarbejder, som kan supplere den gængse indgangsvinkel, hvor man melder sig til én aktivitet i en idrætsforening.

Vi vil desuden udvikle gode løsninger for at motionere i hverdagen blandt de travle børnefamilieforældre, herunder skabe rum, åbenhed og tilgængelighed og sætte fokus på idrætsstilbud, der appellerer på tværs af generationer.

2. Foreningsliv i udvikling

“Der findes et sted, hvor vi tager skovlen i egen hånd” lyder én af fortællingerne fra Vores Sted.

Idrætslivet i Lejre Kommune er et godt eksempel her på med et rigt og mangfoldigt foreningsliv med stærke traditioner for lokalt initiativ og frivillig arbejdskraft. Foreningslivet kan dog ikke tages for givet, og for at sikre et fortsat rigt og blomstrende foreningsliv i fremtiden, sætter idræts- og bevægelsespolitikken fokus på kompetenceløft, understøttelse og anerkendelse af foreningslivet i de kommende år.

Vi vil øge dialogen og inddragelsen af foreninger i udviklingen af foreningsområdets organisatoriske setup og intensivere i arbejdet med foreningsudvikling og netværk.

Mange foreninger efterspørger hjælp til at sikre flere frivillige hænder, så ikke opgaverne hviler på de samme personer, som har siddet med de samme opgaver i mange år. Idræts- og bevægelsespolitikken sætter turbo på arbejdet med frivillighed og foreningsledelse med et særligt blik for potentialer i frivillige ressourcer blandt både unge og seniorer.

Dertil vil Lejre Kommune arbejde kreativt og fremadskuende med fremtidens idrætsforening, som appellerer bredt til borgernes ønsker og behov, og som understøtter et bevidst kompetent fokus på træning og indre tænding.

3. Lokale mødesteder

I Lejre Kommune er idrætsfaciliteterne spredt ud over hele kommunen, og de fleste idrætsfaciliteter er placeret på, eller tæt ved skoler.

Kommunen har relativt mange standardfaciliteter som idrætshaller, gymnastiksale og fodboldbaner i forhold til antallet af indbyggere, mens mere specielle faciliteter primært ligger placeret i nabokommunerne. Facilitetsmassen på idrætsområdet afspejler dermed kommunens landsbykarakter med ønske om at dyrke de nære, lokale fællesskaber.

“Der findes et sted, hvor sammenholdet lever”, står der beskrevet i Vores Sted, og vi vil sætte fokus på inspirerende og inkluderende rum for bevægelse, hvor rammerne understøtter lokale fællesskaber og styrker sammenholdet i landsbyerne.

Vi vil arbejde med at identificere de konkrete steder, som fremadrettet skal udvikle sig til sociale og indbydende mødesteder, hvor borgerne færdes på tværs af generationer, hvor der er åbent og liv fra morgen til aften, og hvor der er rum for at opholde sig, også udenfor de formelle træningstider.

Vi vil arbejde med et strategisk blik på faciliteternes nuværende og fremadrettede rolle med afsæt i befolkningssammensætning, demografisk udvikling og blik for forskellige typer af faciliteter.

Dertil vil vi sætte fokus på, hvordan deciderede faciliteter og udendørs ruter, stier, skolegårde og pladser kommer til at spille tæt sammen som en fælles ramme om mangfoldig idræt og bevægelse, herunder adgangsforhold for borgere med handicap.

4. Aktiv i naturen

Naturen er voksne danskeres foretrukne arena for idræt og bevægelse, hvor især løb, cykling, mountainbike, vandreture, stand up paddling og svømning i åbent vand er i fremgang.

Lejre Kommune rummer særlige muligheder for at være aktiv og bevæge sig i naturen. Kommunen har en enestående infrastruktur af vejstrækninger, skov og kyst (i-, på og ved vandet), som har mulighed for at blive udnyttet endnu mere til aktiv transport, idræt og bevægelse.

Med øget brug af naturen følger også interessekonflikter og slid på sårbar natur samt risiko for at forringe vilkårene for dyre- og planteliv.

I Lejre Kommune vil vi i de kommende år identificere de gode, robuste naturområder, hvor udvikling af aktivitetsmuligheder og udendørs sociale mødesteder bedst giver mening.

Vi vil desuden have fokus på adgangsforhold til aktiviteter i naturen, så alle borgere i Lejre Kommune, herunder borgere med handicap, har let adgang til at bevæge sig i skønne naturomgivelser.

Endelig vil vi arbejde på en mere rekreativ infrastruktur med sammenhængende forgrening af ruter og stier, aktivitets- og legepladser, så færdsel i naturskønne omgivelser er let og tilgængeligt i alle afkroge af kommunen.

5. Samspil om idræt og bevægelse

Idræt og bevægelse er ikke længere kun en dagsorden for fritidsområdet, men er blevet et centralt og veldokumenteret redskab i hele velfærdsstatens arbejde med fysisk og mentalt helbred, livskvalitet og læring, i træningen af sociale og personlige kompetencer samt i forebyggelse og behandling af sygdom og ensomhed.

Derfor øger vi samspillet om idræt og bevægelse som en fælles dagsorden både på politisk niveau, på tværs af kommunale centre og blandt civilsamfundets aktører.

Vi vil identificere de gode cases, hvor samarbejde resulterer i synergieffekter, og hvor aktørerne mærker en naturlig tænding og meningsfuldhed ved at samarbejde.

Lejre Kommune ønsker især at sikre et godt samspil på tværs af skoler, fritidsklubber, ungdomsskolen og lokale idrætsforeninger. Dels for at sikre høj kvalitet og mere idræt og bevægelse i skoledagen, dels for at sikre brobygning og opbakning til den frivillige idræt i- og efter skoletid.

Vi vil desuden identificere oplagte lokale aktører, som kan og vil byde ind på fælles løsninger for særlige målgrupper. Foruden civilsamfundsaktører er sundheds- og rehabiliteringsaktører, bosteder, frivilligcentre, ældrecentre, jobcentre og erhvervsliv bud på centrale medspillere.

Endelig vil vi tænke i kreativt samspil i brugen af faciliteter og i udviklingen af lokale mødesteder med rum for aktiv og mangfoldig udfoldelse.

Uddybning af de tværgående spor

1. Leg og kreativitet

I Lejre Kommune tør vi satse på det unikke og går gerne imod strømmen i jagten på meningsfulde løsninger med afsæt i Lejres landkommunerødder.

Vi vil ikke blot reproducere gårsdagens idræts-, forenings- og bevægelsesliv, men skabe lige præcis den fremtid med idræt og bevægelse i hverdagen, som er meningsfuld i en landkommune tæt på storbyen omgivet af masser af frirum og grøn natur.

Derfor vil vi med afsæt i generelle udviklingstendenser på idrætsområdet understøtte, at både organisering og konkrete tilbud om idræt og bevægelse springer ud af en legende og kreativ tilgang for alle aldersgrupper, hvor det at bevæge sig ikke blot handler om at reproducere fastlåste bevægemønstre eller tælle kalorier, men også om kreativ udfoldelse og det, at have det sjovt.

2. Træning og tænding

Træning er måske ofte noget, vi tager for givet som en iboende del af det, at dyrke idræt og bevæge sig. Men vi ønsker at fremhæve både træning og indre tænding som en helt særlig kultur i arbejdet med idræt og bevægelse i Lejre Kommune.

Træning handler ikke blot om at møde op i fodboldklubben hver onsdag kl. 18. Vi ønsker at sætte fokus på det, at træne sig selv - og andre, som indlejret i hverdagen. Vi ser idræt og bevægelse, udviklingen af lokale mødesteder og samarbejde om mere idræt for flere, som en øvebane i fordybelse og livslang læring.

Vi drømmer om en træningskultur, hvor det at træne og fordybe sig opstår på baggrund af en indre tænding for at udvikle sig selv og andre. I træning og tænding ligger et drive for at tage ansvar for sig selv og for andre, og vi ønsker at italesætte dette ansvar i en idræts- og bevægelseskontekst.

3. Rum for bevægelse

Når flere borgere skal være mere aktive i både idrætsforeninger, i vores faciliteter og på egen hånd i naturen, kræver det egnede rammer, der tillader rum for bevægelse.

Vi vil sætte fokus på at skabe og udvikle de rum, der understøtter arbejdet med at få flere med i de aktive fællesskaber og som sikrer, at foreningslivet kan tilbyde attraktive aktiviteter.

Vi ønsker at udnytte faciliteternes lokale potentialer, så de både ses som rum for bevægelse og som sociale mødesteder.

Vi vil inddrage naturen som rum til bevægelse og gøre det synligt, hvordan naturen kan bruges og skabe rum for samarbejde om bevægelse på tværs af eksempelvis daginstitutioner, skoler, fritidsklubber, ældrecentre og foreninger.

Lejre
Kommune